

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

24 JUNI 1981

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 350, 351, 352 en 353
van het Strafwetboek en tot regeling van sommige
gevallen van zwangerschapsonderbreking

(Ingediend door de heer Poma)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wetgeving die zwangerschapsonderbreking zonder
meer verbiedt werd in zeer vele landen gewijzigd.

Wat de ons omliggende landen betreft, was dit het geval
in Frankrijk, Groot-Brittannië en nu onlangs Nederland.

Het referendum, dat onlangs in Italië gehouden werd,
bewijst dat de overgrote meerderheid van de Italianen een
gematigde wetgeving inzake zwangerschapsonderbreking
wenst en de uiterste oplossingen verworpt (volledige vrij-
heid of geen vrijheid).

Uit een opiniepeiling, voor enkele weken onder de jon-
geren gehouden, blijkt dat 50 % van de jongeren voorstan-
der is van zwangerschapsonderbreking.

Het onderhavige wetsvoorstel stelt dat abortus nog steeds
verboden is, maar toegelaten wordt onder bepaalde voor-
waarden. Hier wordt dus een gematigde oplossing voor-
gesteld.

Het komt ons voor dat alleen een gematigde oplossing
enige kans heeft om door het Parlement te worden aan-
genomen.

Een gelijkkluidend wetsvoorstel werd in de Senaat inge-
diend door Mevr. Herman-Michielsens c.s.

K. POMA

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Artikel 350 van het Strafwetboek wordt vervangen door
de volgende bepaling :

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

24 JUIN 1981

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 350, 351, 352 et 353 du Code
pénal et réglant certains cas d'interruption de
grossesse

(Déposée par M. Poma)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La législation interdisant l'interruption de la grossesse
a été modifiée dans de très nombreux pays.

En ce qui concerne les pays voisins, c'est notamment le
cas en France, en Grande-Bretagne et, depuis peu, aux
Pays-Bas.

Le référendum organisé récemment en Italie a démontré
que, tout en rejetant les solutions extrêmes (liberté totale
ou absence de liberté), la très grande majorité des Italiens
souhaitait une législation modérée en matière d'interruption
de grossesse.

De plus, les résultats d'un sondage d'opinion organisé
voici quelques semaines parmi la jeunesse de notre pays font
apparaître que 50 % des jeunes sont partisans de l'inter-
ruption de grossesse.

La présente proposition de loi prévoit que l'avortement,
tout en restant interdit, est cependant autorisé dans cer-
taines conditions. La solution proposée est donc modérée.

Il nous semble que seule une solution modérée a quel-
que chance d'être adoptée par le Parlement.

Une proposition de loi analogue a été déposée au Sénat
par Mme Herman-Michielsens et consorts.

PROPOSITION DE LOI

Article 1

L'article 350 du Code pénal est remplacé par les dispo-
sitions suivantes :

« Zwangerschapsonderbreking die geschiedt door een geneesheer met uitdrukkelijke toestemming van de vrouw, is niet strafbaar ingeval het uitdragen van een zwangerschap een ernstige en langdurige bedreiging vormt voor haar fysische en psychische gezondheid.

De beoordeling van deze gezondheidstoestand moet steunen op een globale benadering van alle factoren die eigen zijn aan elk individu.

De wettelijke formaliteiten tot regeling van sommige gevallen van zwangerschapsonderbreking moeten in acht genomen worden. »

Art. 2

Artikel 351 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Hij die door spijzen, dranken, artsenijen of door enig ander middel de vruchtafdrijving veroorzaakt bij een vrouw die daarin heeft toegestemd buiten de gevallen waarin artikel 350 voorziet, wordt veroordeeld tot gevangenisstraf van twee jaar tot vijf jaar en tot geldboete van 100 F tot 500 F.

De vrouw die buiten de gevallen opzettelijk de afdrijving van haar vrucht veroorzaakt, wordt met dezelfde straffen gestraft. »

Art. 3

In artikel 352 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden « verwekken » en de woorden « de dood » de woorden « buiten de gevallen waarin artikel 350 voorziet » ingevoegd.

Art. 4

Artikel 353 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 5

De zwangerschapsonderbreking waartoe wordt overgegaan in het kader van het gewijzigd artikel 350 van het Strafwetboek, kan alleen geschieden in een verplegingsinrichting beschikkend over een dienst van obstetrica of gynecologie die een erkenning heeft verkregen met toepassing van artikel 3 van de wet van 23 december 1963, alsmede de bijkomende erkenning waarin artikel 9, 1°, van deze wet voorziet.

Deze dienst moet bovendien beschikken over voldoende artsen en verplegend personeel dat de gewetensclausule bij zwangerschapsonderbreking niet inroept.

Art. 6

Tot zwangerschapsonderbreking ingevolge de bepalingen van artikel 350 van het Strafwetboek mag niet worden overgegaan vooraleer een dossier is samengesteld dat in elk individueel geval de indicatie nauwkeurig omschrijft, en dat door de vrouw wordt voorgelegd aan de geneesheer die eventueel de ingreep zal uitvoeren.

Art. 7

§ 1. Dit dossier wordt samengesteld op aanvraag van de vrouw door een bij koninklijk besluit erkend centrum voor prematrimoniaire, matrimoniaire en gezinsconsultaties, op voorwaarde dat het centrum ten minste een geneesheer, een

« L'interruption de grossesse pratiquée par un médecin avec le consentement exprès de la femme n'est pas punissable lorsque le fait de porter une grossesse à terme menace sa santé physique et psychique de façon grave et durable.

L'appréciation de cet état de santé doit reposer sur une approche globale de tous les facteurs propres à chaque individu.

Les formalités légales prescrites en vue de régler certains cas d'interruption de grossesse doivent être respectées. »

Art. 2

L'article 351 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« Celui qui, par aliments, breuvages, médicaments ou par tout autre moyen, aura fait avorter une femme qui y aura consenti, hormis les cas prévus à l'article 350, sera condamné à un emprisonnement de deux ans à cinq ans et à une amende de 100 F à 500 F.

La femme qui, hormis les cas précités, se sera fait volontairement avorter, sera punie des mêmes peines. »

Art. 3

A l'article 352 du même Code, les mots « hormis les cas prévus à l'article 350 » sont insérés entre les mots « la femme » et « auront ».

Art. 4

L'article 353 du même Code est abrogé.

Art. 5

L'interruption de grossesse pratiquée dans le cadre de l'article 350 modifié du Code pénal ne peut avoir lieu que dans un établissement hospitalier qui dispose d'un service d'obstétrique ou de gynécologie ayant obtenu l'agrération en application de l'article 3 de la loi du 23 décembre 1963, ainsi que l'agrération complémentaire prévue par l'article 9, 1°, de la présente loi.

Ce service doit en outre disposer en nombre suffisant d'un personnel tant médical que soignant n'invoquant pas la clause de conscience en cas d'interruption de grossesse.

Art. 6

Il ne peut être procédé à une interruption de grossesse conformément aux dispositions de l'article 350 du Code pénal avant que n'ait été établi un dossier définissant l'indication avec précision dans chaque cas individuel et que la femme n'ait soumis ce dossier au médecin qui pratiquera éventuellement l'intervention.

Art. 7

§ 1. Ce dossier sera établi à la demande de la femme, par un centre de consultations prématrimoniales, matrimoniales et familiales agréé par arrêté royal, à condition que le personnel de ce centre comprenne au moins un médecin,

psycholoog en een sociale verpleegster onder zijn medewerkers telt en de bijkomende erkenning waarin artikel 9, 2°, voorziet, heeft verkregen.

§ 2. Indien een vrouw zich rechtstreeks aanmeldt in de in artikel 5 vermelde dienst, mag haar dossier samengesteld worden door het medisch team van deze dienst, op voorwaarde dat hij in voorkomend geval over de diensten van een psycholoog en een sociale verpleegster kan beschikken en de bijkomende erkenning waarin artikel 9, 3°, voorziet, heeft verkregen.

§ 3. Het desbetreffende dossier moet binnen tien dagen na de aanvraag aan de vrouw worden overhandigd.

Art. 8

Tussen de overhandiging van het dossier aan de vrouw en de ingreep moet ten minste een termijn van vijf dagen liggen.

Art. 9

Bij het departement van Volksgezondheid, wordt voor de toepassing van deze wet en volgens de modaliteiten vastgesteld bij koninklijk besluit, een erkennings- en evaluatiecommissie ingesteld, waarvan de taken ten minste omvatten :

1° de bijkomende erkenning om zwangerschapsonderbreking uit te voeren in het kader van deze wet, van diensten van obstetrica en gynecologie erkend met toepassing van artikel 3 van de wet van 23 december 1963;

2° de in het kader van deze wet bijkomende erkenning van sommige centra voor prematrimoniaire, matrimoniaire en gezinsconsultaties, waarin artikel 7, § 1, voorziet;

3° de erkenning van medische teams bedoeld in artikel 7, § 2, van deze wet;

4° het verstrekken van informatie over de verschillende door voor genoemde centra of medische teams te bieden alternatieve oplossingen bij aanvragen tot zwangerschapsonderbreking;

5° het opstellen van een modelverslag dat voor elke aanvraag moet opgemaakt worden en waarvan haar een exemplaar moet worden toegezonden, ongeacht of al dan niet tot zwangerschapsonderbreking wordt overgegaan. Het toegezonden verslag vermeldt de naam van de vrouw niet;

6° de administratieve en wetenschappelijke controle van de haar toegezonden verslagen alsmede de statistische verwerking ervan;

7° het jaarlijks uitbrengen van een verslag over de resultaten van deze controle bij de Minister van Volksgezondheid;

8° het nemen van administratieve sancties, die kunnen gaan tot de tijdelijke of definitieve intrekking van de erkenning respectievelijk door 1° en 2° voorzien, bij misbruiken gepleegd door de centra voor prematrimoniaire, matrimoniaire en gezinsconsultaties die de in deze wet voorgeschreven dossiers samenstellen en door de diensten van verplegingsinstellingen, waar eveneens dergelijke dossiers worden samengesteld en tevens zwangerschapsonderbrekingen worden uitgevoerd.

2 juni 1981.

K. POMA
L. VAN DE VELDE
E. FLAMANT
L. DE GREVE
G. PIERARD

un psychologue et une infirmière sociale et que le centre ait obtenu l'agrégation complémentaire prévue à l'article 9, 2°, de la présente loi.

§ 2. Si une femme se présente directement au service visé à l'article 5, son dossier pourra être établi par l'équipe médicale de ce service, à condition que celui-ci puisse, le cas échéant, disposer du concours d'un psychologue et d'une infirmière sociale et qu'il ait obtenu l'agrégation complémentaire prévue à l'article 9, 3°, de la présente loi.

§ 3. Ledit dossier devra être remis à la femme dans les dix jours de la demande.

Art. 8

Un délai d'au moins cinq jours doit s'écouler entre le moment de la remise du dossier à la femme et l'intervention.

Art. 9

Pour l'application de la présente loi et suivant les modalités fixées par arrêté royal, il est créé auprès du département de la Santé publique une commission d'agrégation et d'évaluation chargée au moins des tâches suivantes :

1° l'agrégation complémentaire, en vue de pratiquer l'interruption de grossesse dans le cadre de la présente loi, de services d'obstétrique et de gynécologie agréés en application de l'article 3 de la loi du 23 décembre 1963;

2° l'agrégation complémentaire de certains centres de consultations prématrimoniales, matrimoniales et familiales visés à l'article 7, § 1, de la présente loi;

3° l'agrégation d'équipes médicales visées à l'article 7, § 2, de la présente loi;

4° l'information concernant les différentes solutions de rechange à offrir par les susdits centres ou équipes médicales en cas de demande d'interruption de grossesse;

5° l'établissement du modèle du rapport qui doit être rédigé pour toute demande et dont un exemplaire doit lui être adressé, que l'interruption de grossesse soit pratiquée ou non. Cet exemplaire ne mentionnera pas le nom de la femme;

6° le contrôle administratif et scientifique des rapports qui lui sont adressés ainsi que leur traitement statistique;

7° la transmission au Ministre de la Santé publique d'un rapport annuel sur les résultats de ce contrôle;

8° la prise de sanctions administratives pouvant aller jusqu'au retrait temporaire ou définitif des agrégations visées respectivement au 1° et au 2°, en cas d'abus commis par les centres de consultations prématrimoniales, matrimoniales et familiales qui établissent les dossiers prescrits dans la présente loi, ainsi que par les services d'établissements hospitaliers où sont également constitués de tels dossiers et aussi pratiquées des interruptions de grossesse.

2 juin 1981.